

مدیریت فناوری و نوآوری یک رویکرد راهبردی^۱

کچه گروه ترجمه معاونت پژوهش و تولید علم

کتاب مزبور در برگیرنده یک موضوع اساسی است که امروزه فراروی تمامی مؤسسه‌ات و شرکت‌ها می‌باشد.

امروزه سرعت تغییرات در محیط‌های تجاری بیش از هر زمان دیگری است، زیرا فناوری‌ها و نوآوری‌های جدید، شرکت‌ها و صنایع را مجبور ساخته تا شیوه‌های جدید را برای رقابت و بقاء بیابند. در همین راستا، ضرورت دارد تا شیوه‌هایی جهت اداره فناوری و نوآوری ابداع گردد. تغییرات امروزی شامل شیوه‌های جدید برای تدوین و اجرای اهداف راهبردی است.

این موضوعات اجرایی شامل اموری همچون راه‌های جدید جهت ارتباط دادن اطلاعات مورد نیاز و سازمان دهی کارها و مدیریت افراد است.

این سرعت تغییرات به عنوان یک اقدام عملی، در عملکرد شمار فزاینده‌ای از مهندسینی که فراتر از موضوعات فناوری در مدیریت حرکت می‌کنند مشاهده می‌شود. این کتاب اولین منبعی است که به این نکته اشاره دارد که مدیریت فناوری و نوآوری یک موضوع صرفاً فنی یا تجاری نیست بلکه یک موضوعی است که به یک رویکرد و نگرش یکپارچه جهت دانشجویان و مدیران نیاز دارد.

1. The Management of Technology And Innovation, A Strategic Approach

نویسنده‌گان: مارگرت. ا. وايت و گری. دی. بروتون (MARGARET.A.WHITE&GARRY.D.BRUTON)

ناشر: تامسون در امریکا. THOMSON، سال نشر، ۲۰۰۷، تعداد صفحه: ۴۰۴

در این کتاب به این نکته اشاره شده است که متون قبلی در این زمینه عموماً بر روی یکی از این گروه های مدیریت و متخصصین فنی (نظیر مهندسین) و یا آموزش های تجاری تمرکز دارند اما متن حاضر به عنوان یک رابط اطلاعاتی بین نیازهای مدیریتی همه گروه ها عمل می کند.

نویسنده اگر کتاب مورد نظر معتقدند که این نوع رویکرد و اطلاعات ضروری می باشدند، زیرا واقعیت بخش های مدیریت فناوری و نوآوری بدین طریق است که گروه های مختلفی از مهندسین و دانشجویان تجاری وجود دارند. لذا این کتاب جهت تأمین اهداف زیر تدوین شده است:

- ۱- یکپارچه نمودن راهبرد و فناوری
- ۲- ایجاد شناخت و درک در مدیریت فناوری و نوآوری که می تواند برای دانشجویانی که عملاً درگیر می شوند، مفید و سودمند باشدند.
- در حالی که تئوری حائز اهمیت می باشد، مدیریت فناوری و نوآوری یک اصل کاربردی می باشد که ضرورت دارد تا دانشجویان توانایی استفاده از آن را کسب کنند.
- در سراسر بخش های کتاب، نویسنده اگر از مطالب متعدد واقعی استفاده کرده اند تا بدین طریق این امر را تضمین نمایند که دانشجویان توان درک مفاهیم مختلف را به دست آورند.
- این متن دارای یک سری مکمل هایی است که استفاده کننده از آن به راحتی می تواند آن را در بازار امروزی مورد بهره برداری قرار دهد.

تعريف فناوری

فناوری به شیوه های مختلفی تعریف شده است. تعدد تعاریفی که جهت فناوری صورت گرفته بیانگر این امر است که چشم اندازهای متفاوتی در زمینه فناوری وجود دارد که برخی از تعاریف عمده آن به شرح زیر می باشد:

- فناوری فرآیندی است که برای تغییر ورودی ها به خروجی ها مورد استفاده قرار می گیرد.
- فناوری کاربرد عملی دانش است.
- فناوری دانش نظری و عملی، مهارت ها و فنونی است که می تواند برای تولید محصولات و سیستم انتقال آنها مورد استفاده قرار گیرد.

- فناوری، ابزار فنی است که افراد از آن برای اصلاح پیرامون خویش بهره برداری می‌کنند.

- فناوری، به کارگیری علوم به خصوص برای مقاصد صنعتی و بازرگانی است و مجموعه‌ای از شیوه‌ها و مواردی است برای دستیابی به چنین مقاصدی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

هر یک از تعاریف مربوطه به فناوری اشاره به این دارد که تغییر حاصل فناوری می‌باشد و این که فناوری در برگیرنده رویکرد منظمی است که نتایج مطلوب را در بر دارد. به طور کلی، فناوری عبارتست از دانش، محصول، فرآیند، ابزار و شیوه‌ای که جهت تولید کالاها و ارائه خدمات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مدیریت فناوری

در تعریف فناوری به فرایندی اشاره شده که در آن عناصر مدیریت راهبردی دخیل هستند. لذا تعریف فناوری نیز بایستی این رویکرد راهبردی و منظم را نیز دربر داشته باشد.

چنین رویکردی نیاز به یکپارچگی اصول مختلف مدیریت فناوری دارد. مدیریت فناوری ربط دادن «اصول، مهندسی، امور علمی و مدیریتی به طرح، توسعه و اجرای قابلیت‌های فناوری جهت شکل دادن و اجرای اهداف راهبردی و عملیاتی یک سازمان است.»

نقص عده تعريف بالا، فقدان توجه به ارزیابی و کنترل می‌باشد که از ملزمات رویکرد راهبردی مدیریت فناوری است. ارزیابی و کنترل، به فناوری نظارتی جهت تضمین این امر اشاره دارد که نتایج مطلوب حاصل شود.

ضرورت دارد تا پس از تحقیق فناوری، موسسه بر تغییراتی که ممکن است فناوری را منسوج، خطرناک، قابل جایگزینی و یا از نظر رقابتی ضعیف کند نظارت داشته باشد.

ابزارهای مدیریت فناوری

چشم انداز نقش فناوری در مؤسسات به منزله آن است که ابزارهای خاص مورد نیاز

جهت مدیریت صحیح فناوری می تواند بسیار گسترده باشد.

اکثر اوقات، مدیران فناوری تصور می کنند به خاطر آن که یک فناوری برای آنها جالب و جذاب است، برای مشتریان نیز چنین است. در حالی که، چنانچه مدیران بخواهند موفق شوند بایستی به فراتر از قضاوت های خویش در زمینه پایداری محصولات تکیه داشته باشند.

در مقابل، مدیران بایستی امور زیر را تحقق بخشنند:

- ساختار صنعتی را هم از بعد داخلی و هم بین المللی مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- از قابلیت های مؤسسه (شرکت) و رقبای آن اطلاع داشته باشند.
- یک تحلیل مالی از محصولات و مؤسسه داشته باشند.
- تغییرات آینده را پیش بینی نمایند.

تعريف نوآوری

نوآوری بخشی از مدیریت فناوری است، اما به واسطه خصوصیت «توبودن» آن، نحوه

مدیریت و توسعه آن در مؤسسه (شرکت) یک اقدام منحصر به فرد می باشد.

مدیریت نوآوری نیاز به فناوری دارد؛ اما مدیریت فناوری الزاماً نیازی به نوآوری ندارد.

البته تعریف نوآوری آن گونه که به نظر می رسد ساده نیست. اکثر ما تصور می کنیم که نوآوری را شناخته ایم اما صرفاً دیدگاه خویش را بیان کرده ایم. برخی ها نوآوری را به عنوان اختصار و بهره برداری توصیف نموده اند. اما تصور می شود که تعریف وسیع تری لازم می باشد.

در این کتاب، نوآوری به عنوان فرآیندی تعریف شده که در آن محصولات، فرآیندها، مواد و خدمات به یک تاسیسات یا بازار که تناسبی با آنها داشته باشند منتقل می گردد. مدیریت نوآوری عبارتست از یک رویکرد جامع جهت حل مسائل مدیریتی که مبتنی بر یک چارچوب جامع حل مسائل و درک ارتباطات بین بخش های نوآوری، تیم های سازمانی و تکامل سازمان باشد.

مدیر یک معمار مهندس، سیاستمدار، شبکه ساز، هنرمند و دانشمند است.

کتاب مدیریت فناوری و نوآوری از چهاربخش و ده فصل به شرح زیر تشکیل شده است:

بخش اول: گذاشتمن سنگ بنا

فصل اول: مدیریت فناوری و نوآوری

فصل دوم: راهبرد و مدیریت فناوری و نوآوری

بخش دوم: راهبرد داخلی

فصل سوم: نوآوری: برنامه ریزی

فصل چهارم: نوآوری داخلی و اجرا

فصل پنجم: نوآوری - ارزیابی و کنترل

بخش سوم: کسب فناوری - راهبرد خارجی

فصل ششم: کسب فناوری - برنامه ریزی

فصل هفتم: کسب فناوری - اجرا

فصل هشتم: کسب فناوری - ارزیابی و کنترل

بخش چهارم: ایجاد مدیریت فناوری و نوآوری موفق.

فصل نهم: ایجاد قابلیت‌ها برای مدیریت فناوری و نوآوری موفق.

فصل دهم: فرآگیری و دانش مدیریت سازمانی

نظریه تغییص گتنده

کتاب «مدیریت فناوری و نوآوری» که در سال ۲۰۰۷ به چاپ رسیده است دارای مطالب بدیع و آموزنده‌ای است که مطالعه آن در ارتقاء سطح علمی دانشجویان به ویژه دانشجویان رشته مدیریت راهبردی که در آینده مشاغل مدیریتی سطح بالا را احراز می‌نمایند، بسیار سودمند خواهد بود.

مولفین در تنظیم مباحث و موضوعات مطرح شده در کتاب تلاش نسوده‌اند تا دیدگاه‌های جدیدی در زمینه مسائل مربوط به مدیریت ارائه دهند به طوری که نظرات مطرح شده، خواننده را به تفکر و تحلیل موضوعات عنوان شده و می‌دارد. رویکردهای نظری ارائه شده در این کتاب به شیوه‌ای تنظیم شده‌اند که خوانندگان را به ویژه افرادی که در زمینه مدیریت و موضوعات وابسته به آن درگیر هستند، به کنکاش بیشتر و نیز مقایسه آن رویکردها با رویکردهای موجود وادر می‌سازد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی